

خبر

مر تضوی در نشست هم اندیشی با مدیران تایکو: رشد اقتصادی کشور در گرو اعتماد به توان داخلی است

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی رشد اقتصادی کشور را در گرو اعتماد به توان داخلی دانست و گفت: «افزایش شاخص های اقتصادی با رویکرد دیپلماسی اقتصادی عزت مندانه، اقتصاد دانش بنیان و اجرای سیاست مناسب اقتصادی در دستور کار دولت سیزدهم قرار دارد.»

سیدصورت مرتضوی در نشست هم اندیشی با مدیران شرکت سرمایه گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین (تاپیکو) شرایط رکود اقتصادی را برای دولت و ملت آسیب زان عنوان کرد و گفت: «امروز به همت دولت مردمی سیزدهم از رکود اقتصادی سنگین دهه ۹۰ با روایت شاخص های اقتصادی عبور کردیم.» او افزود: «دهه اول سال ۱۴۰۰ دوره شکوفایی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود و رشد اقتصادی هشت درصدی در دولت سیزدهم هدف گذاری شده است.»

مرتضوی گفت: «بر اساس گزارش های سه ماهه اول سال ۱۴۰۲ بانک مرکزی و مرکز آمار ایران نشان دهنده رشد اقتصادی ۲/۶ درصدی و ۹/۷ درصدی است.» وزیر رفاه تأکید کرد: «افزایش بهره وری، رشد تولید و امانتداری اموال ملت، مبنای عمل شرکت های اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است.» مرتضوی مهمترین دلیل عدم بهره وری و کاهش درآمد را عدم تعهد و تخصص عنوان کرد و افزود: «مدیران شرکت های اقتصادی می توانند با تحول آفرینی، رشد تولید و افزایش درآمد را محقق کنند.»

او خطاب به مدیران بر اصلاح رویکردهای مدیریتی شرکت های زیانده، افزایش سرمایه گذاری در میدا بین نفتی و تقویت روحیه جهادی تأکید کرد.

حمایت از آموزش در مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار

سرپرست مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «رسالت این مرکز حمایت از آموزش و پژوهش شرکت ها و شناسایی مجموعه هایی است که در بخش ایمنی و تجهیزات فنی پیشرو هستند.» حبیب الله جلیلی در آیین گشایش «هشتمین نمایشگاه بین المللی بهداشت ایمنی، محیط کار، آتش نشانی، مدیریت بحران و امداد و نجات» گفت: «این نمایشگاه با همت بخش خصوصی و حضور شرکت های فعال در این بخش برگزار شده است.»

او تأکید کرد: «برگزاری این نمایشگاه فرصتی برای معرفی، تبادل محصولات و دستاوردها در این حوزه است.» جلیلی یکی از اهداف مرکز تحقیقات در نمایشگاه بین المللی بهداشت، ایمنی و محیط کار را حضور مؤثر در سایر غرفه ها، بررسی توانمندی های آن ها، مشاوره ایمنی و آشنایی با آخرین اقدامات سایر شرکت ها عنوان کرد. سرپرست مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار وزارت تعاون ادامه داد: «با حمایت های معنوی و اعطای مجوز پذیرش همکاری که در مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار به شرکت های معتبر و انگار می شود، آن ها مجازند در یک بازه زمانی یک ساله با نظارت این مرکز نسبت به موضوع آموزش تخصصی کارگران و تست های آزمایشگاهی محصولات ایمنی به عنوان همکاری فعالیت کنند.» او با اشاره به برگزاری هشتمین نمایشگاه بین المللی بهداشت، ایمنی و محیط کار اظهار امیدواری کرد با توجه به پیشرفت کنولوژی در این عرصه، ضمن اهمیت به موضوع تحقیق و پژوهش، گام های مؤثری جهت ارتقای سطوح مختلف ایمنی در کشور برداشته شود.

نوشین مقدم بناه روزنامه نگار

چهارم مهر ماه سال جاری، بعد از افت و خیز های فراوان و چندین بار رفت و برگشت طرح میان مجلس، شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام، رئیس مجلس شورای اسلامی در نامه ای به رئیس جمهوری، قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی را برای اجرا، ابلاغ کرد.

پیش از آن، در نشست علنی چهارشنبه ۲۲ شهریور ماه مجلس شورای اسلامی، گزارش کمیسیون اجتماعی در مورد طرح دوفوریتی اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی ارجاعی از شورای نگهبان در دستور کار قرار گرفت و نمایندگان در راستای رفع ایراد شورای نگهبان به این طرح، پیشنهاد اصلاحی محمدحسین فرهنگی نماینده مردم تبریز را تصویب کردند.

اتفاقی که در نشست ۲۲ شهریور ماه مجلس افتاد، اصلاح مجدد ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی بر اساس پیشنهاد کمیسیون اجتماعی بود که در نهایت ایرادات شورای نگهبان و مجمع تشخیص بر این طرح رفع شد. در روز های بعد نیز طرح اصلاح شده مورد تأیید نهایی شورای نگهبان قرار گرفت و با ارسال کتبی تأییدیه آن به ریاست مجلس، مقدمات ابلاغ آن فراهم گردید.

این در حالی است که قبل از هر چیز باید ببینیم آیا آخرین نسخه اصلاحی ماده (۵) قانون بیمه کارگران ساختمانی به اندازه کافی رضایت بخش است و آیا این طرح می تواند از یک سو دغدغه های قانون عالی کارگران ساختمانی سراسر کشور را در زمینه بیمه منتظران و بلا تکلیفان بر طرف سازد و از سوی دیگر، منابع ریالی کافی برای سازمان تأمین اجتماعی فراهم آورد تا این سازمان قادر به ارائه تعهدات بیمه ای به جامعه بیش از یک میلیون نفری کارگران ساختمانی کشور باشد؟

یک معطلی چندین ساله

از دیرباز یکی از دغدغه های اصلی کارگران ساختمانی، کارگرانی که معمولاً از بیکاری های ادواری و ماهیت فصلی کار رنج می بردند و بیشترین نرخ حوادث کار در کشور را به خود اختصاص داده اند، بحث بیمه و برخورداری از حمایت های اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بود.

در روز های ابتدایی مرداد ماه سال جاری، قانون عالی کارگران ساختمانی کشور اعلام کرد «معطلی چندین ساله قانون بیمه کارگران ساختمانی موجب قطع شدن بیمه حدود ۳۰۰ هزار کارگر شده و بیش از ۵۰۰ هزار کارگر ساختمانی نیز در استان های مختلف کشور در صف بیمه به انتظار ایستاده اند.»

اصلاح ماده (۵) بیمه کارگران ساختمانی حدود سه سال در مجلس معطل ماند و در این مدت، بر اساس آمار های اعلام شده توسط قانون کارگران ساختمانی، تعداد کارگران ساختمانی بیمه شده در کشور از ۹۰۰ هزار نفر به ۶۵۰ هزار نفر کاهش یافت. نهم مرداد ماه سال جاری، یکی از موضوعات مطرح شده در شورای عالی مسکن که با حضور رئیس جمهوری برگزار شد، بیمه کارگران ساختمانی بود. ابراهیم ربیسی در این نشست، پرداخت به موقع تسهیلات ساخت مسکن را از تکالیف قانونی بانک ها برشمرد و وزیران راه و شهر سازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کشور را مکلف کرد بیمه کارگران ساختمانی را با فوریت بررسی و راهکار ها را برای حل این موضوع مشخص کنند.

جزئیات اصلاحات نهایی

یک ماه و چند روز بعد از این نشست، قطار کندی روی اصلاح ماده (۵) قانون بیمه کارگران ساختمانی که حدود سه سال موجب معطلی بیمه کارگران بخش ساختمان در سراسر کشور شده بود، به ایستگاه پایانی خود در خانه ملت رسید. ماده (۵) قانون بیمه کارگران ساختمانی به چگونگی تأمین منابع مورد نیاز برای بیمه کردن کارگران اختصاص دارد و میزان پرداختی کارفرمایان بخش ساختمان را مشخص می سازد؛ باید ببینیم آیا با اصلاحات صورت گرفته اهداف اولیه اصلاحات محقق شده است؟

در نشست ۲۲ شهریور ماه، بند «الف» و تبصره های (۱)، (۲) و (۴) آن و بند های «ج»، «ز» و «ح» ماده (۵) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاح شد. مهمترین بند این اصلاحات همان بخش «الف» این ماده واحده بود که در متن آن آمده است: «سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت هفت درصد (هفت درصد) حق بیمه سهم بیمه شده از مأخذ کسر حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی شاغل مستقیم به عنوان سهم کارگر و معادل ۲۵ درصد مجموع عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان و تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی به عنوان سهم مالک،

با ابلاغیه ریاست مجلس شورای اسلامی، قطار اصلاحات بیمه کارگران ساختمانی به ایستگاه پایانی خود رسید و بعد از سه سال متوقف شد؛ حالا باید دید طرح نهایی در اجرا می تواند ۱۸ هزار میلیارد تومان

گزارش

کارگران رایبمه کنند.»

سهم بیمه شده از پرداختی هافت در صداست، اما چالش اصلی، سهم پرداختی مالک یا همان کارفرماست که در نسخه نهایی سهم پرداختی مالک به پرداخت فعلی حفظ خواهد شد و بیمه شان قطع نمی شود. برای بیمه کردن صدها هزار کارگر منتظر در صف واحده، یک تبصره الحاقی هم دارد. ظاهراً وضع کنندگان این بند به خوبی آگاه بوده اند که ۲۵ درصد عوارض صدور پروانه، منابع کافی برای پوشش بیمه کارگران ساختمانی را تأمین نمی کنند؛ از این رو، یک تبصره الحاقی به آن افزودند: «در صورت عدم تأمین منابع لازم جهت گسترش پوشش بیمه ای کارگران با تصویب هیأت وزیران افزایش مجموع عوارض تا معادل سی درصد (۳۰ درصد) و به صورت سالانه حداکثر در سقف معادل دویستم درصد (۵۰ درصد) بلا مانع است.»

یک روز بعد، حسین گودرزی سخنگوی کمیسیون اجتماعی در ارتباط با اصلاحات انجام شده گفت: «در نشست قبلی

آیا آخرین نسخه اصلاحی ماده (۵) قانون بیمه کارگران ساختمانی به اندازه کافی رضایت بخش است و آیا این طرح می تواند از یک سو دغدغه های قانون عالی کارگران ساختمانی سراسر کشور را در زمینه بیمه منتظران و بلا تکلیفان بر طرف سازد و از سوی دیگر، منابع ریالی کافی برای سازمان تأمین اجتماعی فراهم آورد تا این سازمان قادر به ارائه تعهدات بیمه ای به جامعه بیش از یک میلیون نفری کارگران ساختمانی کشور باشد؟

مصوبه بیمه کارگران ساختمانی (اعاده شده از شورای نگهبان) مورد بررسی قرار گرفت و ایراداتی که هم از سوی این نهاد و هم شورای عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام به آن وارد دانسته شده بود، رفع شد. همچنین بر اساس اصلاحات اعمال شده با افزایش سقف به ۳۰ درصد مجموع عوارض صدور پروانه به عنوان سهم مالک، کارگران تحت پوشش بیمه قرار خواهند گرفت.»

دغدغه تأمین منابع مالی

آیا با اصلاحات اعمال شده، تمام کارگران ساختمانی منتظر بیمه، بیمه می شوند؟ به گفته اکبر شوکت رئیس قانون عالی کارگران ساختمانی سراسر کشور، در حال حاضر، بیش از ۶۰۰ هزار کارگر ساختمانی در استان های مختلف در انتظار بیمه هستند، بسیاری از آن ها بیش از دو سال است که در صف انتظار معطل مانده اند و به رغم نرخ بالای حوادث کار بخش ساختمان، مجبور شده اند بدون چتر بیمه در شرایط بسیار سخت و خطر آفرین کار کنند. این فعال صنفی در گفت و گو با آتی‌هنو افزود: «بیمه حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار کارگر ساختمانی در این طول دو سال و چند ماه گذشته قطع شده که باید منابع کافی برای برقراری مجدد بیمه این گروه نیز فراهم شود.»

شوکت در ادامه تأکید کرد: «طرح اصلاحی مجلس و حتی تبصره الحاقی به آن که افزایش سقف پرداختی مالک را به ۳۰ درصد مجموع عوارض صدور پروانه ارتقاء داده، باز هم نمی تواند منابع ریالی کافی برای بیمه کردن این تعداد کارگر ساختمانی را در سراسر کشور فراهم کند.»

به گفته او، «قانونی که اوایل سال گذشته با نظر مثبت کمیسیون اجتماعی در مجلس شورا مصوب شد، بسیار عالی بود و آورده ریالی کافی را برای تأمین اجتماعی مهیای کرد. بارها اعلام شد آن طرح باعث افزایش قیمت مسکن نمی شود؛ اما در نهایت متأسفانه آن قانون را کنار گذاشتند و این طرح را که می بینیم، مصوب کردند؛ طرحی که باز هم به احتمال زیاد سازمان تأمین اجتماعی را برای بیمه کردن بیش از ۶۰۰ هزار کارگر

دغدغه کمبود منابع برای بیمه کارگران ساختمانی

آیا تمام کارگران منتظر بیمه می مانند؟

کسری منابع تأمین اجتماعی را بر طرف سازد و یا بیمه کارگران ساختمانی باز هم به در بسته می خورد و در آخر اینکه آیا گشایشی در این کار حاصل خواهد شد؟

ساختمانی در مجلس انتقاد کرد و گفت: «با این توقف، کمبود منابع سازمان تأمین اجتماعی برای بیمه کردن کارگران ساختمانی تداوم خواهد داشت.»

طرح مطلوب سال قبل

چند روز قبل از آن، در چهارم تیر ماه سال جاری با تصویب نمایندگان مجلس، اجرای اصلاحیه ماده (۵) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب سال ۱۴۰۱ به مدت دو سال متوقف و مقرر شد قانون قبلی مصوب سال ۱۳۹۳ ملاک عمل باشد و همچنان ۱۵ درصد عوارض پروانه های ساختمانی بابت حق بیمه کارگران ساختمانی از سازنده دریافت شود.

اصلاحیه زمستان سال ۱۴۰۱، یک طرح مطلوب، هم برای فعالان صنفی بخش ساختمان و هم برای سازمان تأمین اجتماعی بود؛ اما در تیر ماه نمایندگان مجلس رأی به توقف آن دادند. اصلاحیه ماده (۵) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی که بهمن ماه سال گذشته به تصویب مجلس رسید، هجدهم اسفند ماه سال ۱۴۰۱ از سوی شورای نگهبان تأیید و یک هفته بعد جهت اجرا ابلاغ شد.

به موجب این اصلاحیه، سازمان تأمین اجتماعی مکلف شد با دریافت هفت درصد حق بیمه سهم سهم بیمه شده از مأخذ کسر حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی شاغل مستقیم در امر، احداث و یا افزایش زیربنای ساختمان، تجدید بنا، تعمیرات اساسی و یا تخریب آن ها و دریافت حق بیمه سهم کارفرمایی مربوطه از محل متراژ ساخت و ساز؛ این کارگران را بیمه کند. همچنین کارفرما مکلف شد بابت هزینه بیمه کارگر ساختمانی برای هر متر مربع زیربنا در ساخت و ساز های شهری، چهار درصد و در ساخت و ساز های روستایی، یک درصد حداقل دستمزد ماهانه همان سال مصوب شورای عالی کار را به حساب سازمان تأمین اجتماعی پرداخت کند.

نایب رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس آن زمان اعلام کرد برای بیمه ۵۰۰ هزار کارگر ساختمانی به ۱۴ همت بودجه نیاز بود که با تصویب مجلس این مسأله حل شد و همه کارگران ساختمانی طی یک بازه زمانی بیمه خواهند شد، اما مدتی بعد درخواست دوفوریتی طرح اصلاحیه ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی، به منظور حل مشکل پروانه ساختمانی شهرهای کوچک و متوسط از سوی نمایندگان امضا شد و محمدرضا پورابراهیمی - رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس - از اعلام وصول و در دستور کار قرار گرفتن طرح دوفوریتی اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی برای رفع مشکل توقف صدور پروانه ها در شهرهای کوچک و متوسط خبر داد. در آن زمان اعلام شد طرح مصوب بهمن ماه، کارفرمایان را دچار مشکل می سازد و با افزایش هزینه های ساخت به تورم بخش مسکن در کشور دامن می زند.

در نهایت، کار به گونه ای پیش رفت که در ۲۲ شهریور ماه سال جاری، نسخه جدیدی از اصلاحات ماده (۵) قانون بیمه کارگران ساختمانی در مجلس به تصویب رسید و در چهارم مهر ماه، توسط رئیس مجلس برای اجرا ابلاغ شد؛ نسخه ای که میزان پرداختی کارفرمایان را نه مانند طرح بهمن ماه سال گذشته به نسبت متراژ و حداقل دستمزد که به صورت مقطوع ۲۵ درصد از عوارض پروانه ساخت در نظر می گیرد. اما همچنان سؤال اصلی باقی است؛ آیا ۱۸ هزار میلیارد تومان کسری منابع تأمین اجتماعی با این نسخه اصلاحی بر طرف می شود و آیا ۵۰۰ هزار کارگر منتظر بیمه و حدود ۳۰۰ هزار کارگری که دچار قطع ناگهانی بیمه شده اند، می توانند با منابع ریالی این طرح، زیر چتر حمایت یک بیمه حداقلی قرار بگیرند؟

میکائیل صدیقی، رئیس انجمن های صنفی کارگران ساختمانی استان کردستان و عضو هیأت مدیره قانون عالی کارگران ساختمانی کشور در پاسخ به این سؤالات به آتی‌هنو گفت: «عوارض ۲۵ درصدی به هیچ وجه کفاف بیمه هزاران کارگران ساختمانی منتظر را نمی دهد و با اصلاحات صورت گرفته باید چند سال منتظر بمائیم تا سهم عوارض به ۳۰ درصد برسد. در سه سال گذشته حدود پنج بار طرح بیمه کارگران ساختمانی به صحن علنی مجلس رسید و هر بار نتیجه نهایی، موجبات نگرانی کارگران ساختمانی را فراهم آورد. از طرفی هیچ زمان طرحی مصوب نشد که تأمین اجتماعی را بابت منابع ریالی خاطر جمع و کارگران کم درآمد بخش ساختمان را نیز از حمایت های بیمه ای بهره مند سازد.»

به نظر می رسد با ابلاغیه همراه ریاست مجلس، قطار اصلاحات بیمه کارگران ساختمانی به ایستگاه پایانی خود رسیده و بعد از سه سال دیگر متوقف شده است. حالا باید دید آیا طرح نهایی در اجرا می تواند ۱۸ هزار میلیارد تومان کسری منابع تأمین اجتماعی را بر طرف سازد و آیا بیمه کارگران ساختمانی باز هم به در بسته می خورد یا گشایشی در کار حاصل خواهد شد؟